

ТЕНДЕНЦІ У ФІНАНСУВАННІ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Гнатюк М.– ст. 5 курсу, гр. ФУДзвнм-11

Науковий керівник- к.е.н., доцент Клівіденко Л.М.

Вінницький навчально - науковий інститут економіки THEU

Інтеграція України до світової спільноти та становлення сучасної трансформаційної економіки характеризується поєднанням державних та приватних інтересів в економічній, фінансовій та соціальній сферах. Забезпечення сталого її розвитку потребує удосконалення управління фінансами та розробки нових наукових підходів до державного фінансового забезпечення соціального захисту населення. Важливого значення набуває не лише стимулювання соціально-економічного розвитку, але й запровадження ефективних механізмів, що передбачають системність реалізації фінансової політики у соціальній сфері, поєднання державного та ринкового фінансування соціального захисту населення. Розвиток провідних країн світу доводить важливість реалізації стратегічних пріоритетів держави із урахуванням забезпечення соціальних стандартів та гарантій. [1, с.182].

Безпосередньо методи фінансового забезпечення в Україні реалізуються через три основні форми соціального захисту: соціальне страхування, яке базується на формуванні позабюджетних цільових фондів за рахунок внесків учасників; соціальне забезпечення, що передбачає виплату універсальних соціальних допомог або послуг за рахунок

загальнодержавних коштів, які акумулюються в бюджетах різних рівнів; соціальну допомогу, яка надається у вигляді матеріальної допомоги або послуг за умови перевірки потреби в ній і які фінансуються як за рахунок державних коштів так і приватних. Фінансові відносини в рамках даних форм соціального захисту регулюються нормами права і реалізуються в процесі діяльності певних організацій, що у сукупності формує суспільні інститути фінансового забезпечення соціального захисту населення.

Фінансове забезпечення соціального захисту в рамках даних форм має свої особливості, які проявляються як у формуванні, так і у використанні фінансових ресурсів. Загальні відмінності між цими трьома формами показано на рис.1.1.

Водночас, незважаючи на дані особливості, фінансове забезпечення соціального захисту слід розглядати як єдиний процес, оскільки загальні принципи формування та використання фінансових ресурсів у різних формах соціального захисту на соціальні цілі є універсальними.

Сам процес фінансового забезпечення можливо умовно поділити на два етапи: [2, с.8].

- формування фінансових ресурсів;
- використання фінансових ресурсів (рис. 1.2).

Соціальний захист			
	Соціальне страхування	Соціальне забезпечення	Соціальна допомога
Основні інструменти формування фінансових ресурсів	Страхові внески фізичних та юридичних осіб з фонду оплати праці	Загальнодержавні та місцеві податки та збори	Загальнодержавні та місцеві податки та збори, кошти благодійних організацій
Способи акумулювання фінансових ресурсів	Позабюджетні цільові державні та недержавні фонди соціального страхування	Державний та місцеві бюджети	Державний та місцеві бюджети, благодійні фонди
Умови та порядок використання фінансових ресурсів	Соціальні виплати застрахованим особам у випадках передбачених чинним законодавством або договором страхування за умови сплати страхових внесків у певних розмірах та протягом певного періоду	Універсальні або категоріальні виплати, визначені чинним законодавством без наявності сплати будь-яких внесків чи платежів	Надання матеріальної допомоги або послуг найбільш нужденним верствам населення з попередньою перевіркою потреби в ній

Рис. 1.1. Характеристика форм соціального захисту населення

Рис. 1.2. Етапи фінансового забезпечення соціального захисту

В умовах важкої фінансово-економічної ситуації в Україні, часткової окупації її території, ведення військових дій на сході країни стрімко знижується рівень життя її громадян, їх зайнятість, якість і доступність суспільних благ у сфері охорони здоров'я, освіти та культури. Тобто знищується людський капітал, динаміка розвитку якого визначає конкурентоздатність національної економіки. За таких обставин країні все важче витримувати навантаження, пов'язане з функціонуванням системи соціального захисту населення. [3, с.175].

Тому створення ефективної системи соціального захисту населення є домінуючим завданням у процесі побудови соціально-економічної моделі суспільства на сучасному етапі в Україні. Визначальним чинником формування дієвого соціального захисту громадян є фінансове забезпечення цієї сфери, яке, з одного боку, повинно бути пріоритетним у фінансуванні найважливіших суспільних потреб, а з іншого боку, є обмеженим з огляду на сьгоднішні обставини та фінансові можливості держави.

Література

1. Жуковська А.Ю. Соціальні стандарти у сфері доходів населення та проблематика їх запровадження в Україні / А. Ю. Жуковська // Актуальні проблеми економіки. - 2014. - №11. - С 181-189.
2. Лободіна З. Бюджетне фінансування соціального захисту в Україні / З. Лободіна // Вісник Тернопільського національного економічного університету. Серія «Економічні науки». – 2014. – Вип. 3. – С. 7–9.
3. Мальований М. Теоретичні основи забезпечення соціального захисту / М. Мальований // Формування ринкових відносин в Україні. – 2012. – № 5/1(132). – С. 174–185.

УДК 336.02 (477)

ІНДИКАТОРИ СТАНУ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

Крокус І.- ст. 4 курсу, гр. Фвн-41

Науковий керівник – к.е.н., доцент Мацедонська Н.В.

Вінницький навчально-науковий інститут економіки ТНЕУ

Питання аналізу економічної безпеки держави є досить актуальним, оскільки безпосередньо пов'язане із економічною, політичною та соціальною сферами, які при не належному вивченні і без оперативного втручання несуть загрозу національним інтересам української держави. Метою роботи є дослідження тенденцій індикаторів фінансової безпеки держави.

Питаннями аналізу та вдосконалення фінансової безпеки країни, а також вагомий внесок зробили такі

вітчизняні науковці, як Вдовиченко А., Барський Ю., Ковальчук В., Ревак І., Устенко О., Яценко Н. та інші.

Механізм забезпечення фінансової безпеки держави – сукупність організаційної структури, методів та інструментів, що забезпечують економічну безпеку, яка складається з таких компонентів: організаційна структура, система принципів, методи забезпечення, правові засади, сукупність індикаторів, підсистема моніторингу, підсистема інформаційного та аналітично-прогнозного забезпечення [1, с.23].